

ماده‌های منفعل افسانه‌ای که علم ساخت زیست‌شناسی دهه‌ها در بند تعصبات مردانه

۶

روایت همسران محیطبانان شهید از بلندترین شب سال

شب چله سیاهپوشان

۳

زور بیمه به تغییر اقلیم نمی‌رسد

شکاف جهانی بیمه و نقش آن در تاب‌آوری بحران‌های اقلیمی

مجال | یادداشت

محیط‌ایست اسم رمز تاراج محیط‌زیست

امجد غضنفری |
اکارشناس رسانه

راهی برای بازگشایی موزه «صبا»

محمد مرادخانی |
اکارشناس ارشد برنامه‌ریزی
امور فرهنگی

برای نجات دریا سه‌زبانه بردار

بررسی کمپینی در استرالیا با تاکید
بر مسئولیت فردی در پاکسازی

۴

روزنامه سایما

سال بیست‌ویکم | شماره پیاپی ۳۳۰۵ | دوشنبه ۱۴۰۴ | قیمت ۵ هزار تومان

www.payama.ir

وزارت نفت از مسئولیت‌پذیری در قبال حافظه نفتی ایران کنار می‌کشد؟

میراث نفت زیر تیغ واگذاری

مجال

محیط‌ایست؛ اسم رمز تاراج محیط‌زیست

امجد غضنفری |

اکارشناس رسانه و محیط‌زیست

محیط‌زیست ایران، این روزها بیش از هر زمان دیگری خسته، رنجور و زخم خورده است؛ زخمی که در آستانه سفرهای استانی دولت، بیش‌ازپیش سر باز می‌کند؛ زخمی از انباشت برخی تصمیم‌های شتاب‌زده، پروژه‌های بی‌پوست محیط‌زیستی و فشارهایی که توسعه را تنها در قالب عدد و آمار می‌بیند، نه در متن زندگی انسان و طبیعت.

در چنین شرایطی، «نه گفتن» سازمان حفاظت محیط‌زیست نه یک رفتار سلبی یا مانع‌تراشانه، بلکه آخرین سنگر عقلانیت، مسئولیت‌پذیری و حق نسل‌های آینده است.

بارها پیش آمده که سازمان حفاظت محیط‌زیست در برابر زیاده‌خواهی‌های صنعت و معدن، پروژه‌های عمرانی فاقد ارزیابی اثرات محیط‌زیستی یا درخواست‌هایی که صرفاً با منطق قدرت و نفوذ سیاسی مطرح شده‌اند، ایستادگی کرده و «نه» گفته است. اما این «نه» همیشه به مذاق برخی خوش نیامده. از همین جا بود که تعبیر نادرست و تقلیل‌گرایانه‌ای شکل گرفت؛ «سازمان محیط‌زیست، نه محیط‌زیست». گویی وظیفه این سازمان فقط ایستادن در برابر توسعه است، نه حفاظت از سبزه حیات.

محیط‌زیست ایران دیگر تاب آزمون و خطای بیشتر را ندارد. تالاب‌هایی که خشک شده‌اند، جنگل‌هایی که کوچک‌تر شده‌اند، گونه‌هایی که بی‌صدا حذف شده‌اند و شهرهایی که نفس کشیدن در آنها به یک چالش روزمره تبدیل شده، همه نشانه‌های یک هشدار جدی‌اند و این وضعیت، محصول یک تصمیم یا یک دولت نیست؛ حاصل سال‌ها نادیده گرفتن «نه‌های کارشناسی» است.

افکار عمومی امروز، برخلاف گذشته، آگاه‌تر و مطالبه‌گرتر است. مردم دیگر محیط‌زیست را فقط منبع بهره‌برداری نمی‌دانند؛ آن را بستر زندگی، امنیت و سلامت خود می‌دانند. از همین رو انتظار دارند مسئولان، به‌ویژه در سازمان حفاظت محیط‌زیست، اولویت نخست خود را حفاظت بدانند، نه مصلحت‌سنجی‌های مقطعی. شفافیت در پاسخ، صراحت در موضع‌گیری و ایستادگی بر اصول علمی، کمترین انتظار جامعه از این نهاد است.

اگر قرار است به توسعه‌ای پایدار ببنشینیم، باید بپذیریم که «نه گفتن» به پروژه‌های مخرب، ضد توسعه نیست؛ بلکه شرط توسعه‌ای است که دوام داشته باشد. سازمان حفاظت محیط‌زیست زمانی می‌تواند نقش واقعی خود را ایفا کند که بداند پشت این «نه‌ها»، افکار عمومی، رسانه‌های مسئول و ساختار حکمرانی ایستاده‌اند.

محیط‌زیست رنجور ایران، بیش از هر چیز، به شجاعت نیاز دارد؛ شجاعت گفتن حقیقت، حتی در بزنگاه‌هایی مانند سفرهای استانی و وعده‌های پزیر و برقر توسعه‌ای که ممکن است آینده طبیعت را قربانی امروز کند.

امروز شاید برخی از این «نه‌ها» خوشایند نباشد، اما فردا، همین ایستادگی‌ها می‌تواند تنها دلیل باقی ماندن چیزی برای حفاظت باشد.

موفقیت پایدار تا تأثیرات ماندگار

رازهای ایزو ۹۰۰۴ برای تغییرات عمیق

اسیده سمیه رضوی |

مشاور مسئولیت اجتماعی و پایداری

در دنیای امروز سازمان‌ها به دنبال موفقیت‌های سریع و کوتاه‌مدت هستند. اما موفقیت واقعی، در پایداری بلندمدت و تأثیرات ماندگار نهفته است. این، جایی است که ISO ۹۰۰۴ به کمک می‌آید. این استاندارد دیدگاه سازمان‌ها به موفقیت را تغییر می‌دهد؛ به مدیریت کیفیت و موفقیت پایدار می‌پردازد و به سازمان‌ها کمک می‌کند به جای تمرکز صرف بر عملکردهای کوتاه‌مدت، به تأثیرات بلندمدت، بهبود مستمر و ایجاد ارزش واقعی برای ذی‌نفعان توجه کنند. ISO ۹۰۰۴ به سازمان‌ها یادآوری می‌کند موفقیت پایدار نتیجه تلاش‌های مستمر و ارزیابی‌های دقیق است، نه نمایش‌های مقطعی و پروژه‌های تبلیغاتی. این استاندارد به جای اینکه فقط به «آنچه انجام داده‌ایم» بپردازد، از سازمان‌ها می‌خواهد به این سؤال ببنشینند: «چه تأثیری ایجاد کرده‌ایم؟» این تغییر نگاه به سازمان‌ها کمک می‌کند تا هم فعالیت‌های روزمره خود را بهتر انجام دهند و هم از فرصت‌های پیش‌رو بهره‌برداری اساسی‌تری داشته باشند. این استاندارد بر آن است که هر سازمان باید بتواند ارزش واقعی کارهایش را اندازه‌گیری کند. این اندازه‌گیری باید هم جنبه‌های مالی یا عملکردی باشد و هم از دیدگاه تأثیر اجتماعی و پایداری زیست‌محیطی.

ISO ۹۰۰۴ به سازمان‌ها می‌آموزد علاوه بر کیفیت محصولات یا خدمات خود به کیفیت در فرآیندها، روابط با ذی‌نفعان و تأثیرات اجتماعی نیز توجه کنند. درحقیقت، این ایزو از سازمان‌ها می‌خواهد خود را به عنوان سازمان‌های یادگیرنده و مسئولیت‌پذیر ببینند که نه فقط در پی منافع خود، بلکه در پی تأثیرگذاری مثبت و پایدار در دنیای اطرافشان هستند.

ISO ۹۰۰۴ چگونه سازمان‌ها را متحول می‌کند؟

بهبود مستمر از موضوعات مورد توجه این استاندارد است و سازمان‌ها را تشویق می‌کند هر روز به دنبال بهبود عملکرد، نوآوری و ارتقای کیفیت باشند؛ نه از طریق اقدامات مقطعی، بلکه از طریق تغییرات تدریجی و پایدار ISO ۹۰۰۴ بر اهمیت ارزیابی عملکرد و انجام مداوم آن تأکید دارد. سازمان‌ها باید به‌طور مستمر از خود پرسند آیا مسیرشان به سمت تأثیرات واقعی و پایداری بلندمدت هدایت می‌شود یا خیر ارتباط با ذی‌نفعان در این استاندارد جایگاه ویژه‌ای دارد. سازمان‌ها باید درک کنند موفقیت واقعی زمانی اتفاق می‌افتد که آنها در تعامل مستمر با جامعه، ذی‌نفعان و محیط‌زیست خود باشند. این تعامل به ایجاد اعتماد، مشارکت واقعی و نتایج پایدار کمک می‌کند.

پیام اصلی ISO ۹۰۰۴

ISO ۹۰۰۴ می‌گوید: برای رسیدن به موفقیت واقعی، تنها خوب کار کردن کافی نیست؛ بلکه باید به تأثیرات خود در جامعه، محیط‌زیست و زندگی افراد نیز توجه کنیم. موفقیت پایدار فقط از طریق تغییرات مستمر، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و ایجاد ارزش واقعی در تمامی جنبه‌های کسب‌وکار به دست می‌آید. این استاندارد دعوتی است به فکر کردن عمیق‌تر درباره اینکه چه تأثیری می‌خواهیم در دنیای امروز و فردا بگذاریم؟ سازمان‌هایی که مسیر موفقیت پایدار را طی می‌کنند، فقط به نتایج کوتاه‌مدت نمی‌اندیشند. آنها در جست‌وجوی تأثیرات عمیق‌تر و اثرگذاری بلندمدت هستند. این سازمان‌ها می‌دانند پایداری واقعی نه در نمایش‌های مقطعی، بلکه در گام‌های کوچک و مستمر در طول زمان است. آنها همواره به توسعه پایدار نوآوری و ارتقای کیفیت فکر می‌کنند و به جای دنبال کردن اهداف کوتاه‌مدت و صرفاً تجاری، در پی تغییرات عمیق و تأثیرات ماندگار هستند که زندگی انسان‌ها و محیط‌زیست را بهبود می‌بخشد. ISO ۹۰۰۴ تنها یک استاندارد مدیریتی نیست؛ یک فلسفه است برای زندگی و کسب‌وکار که بر اساس پایداری، بهبود مستمر و ارزش‌آفرینی برای همه ذی‌نفعان بنا شده است. این استاندارد به سازمان‌ها یادآوری می‌کند موفقیت‌های واقعی زمانی به دست می‌آید که برای تغییرات پایدار و تأثیرات ماندگار کار کنند. زمانی که سازمان‌ها این اصول را در فرهنگ خود بگنجانند، نه تنها به موفقیت پایدار دست می‌یابند، بلکه دنیای بهتری برای نسل‌های آینده می‌سازند.

آگهی تجدید (نوبت اول) مناقصه عمومی

شماره ۱۰۳۲ م ع ۰۴/

شرکت همیار گهر جدید سیرجان
Hamyar Gohar Hadid Sirjan - co

شرکت همیار گهر جدید سیرجان در نظر دارد " حمل و نقل سبک (سوار و وانت) " پرسنل خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید؛ لذا متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه به سایت WWW.GOHARHADID.CO بخش فراخوان - مناقصه مراجعه فرمایند.

آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۸ در محل دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت همیار گهر جدید سیرجان می‌باشد. شرکت همیار گهر جدید سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد. ضمناً لازم به ذکر است مناقصه گران می‌بایست اسناد خود را در پاکات مخصوصی که از دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت همیار گهر جدید سیرجان دریافت می‌نمایند به صورت مهر و موم شده تحویل دهند.

هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر در ساعات اداری با شماره تلفن های ۰۳۴۴۱۵۲۶۰۰۰ داخلی ۹۱۴۷ تماس حاصل فرمایید.

دبیرخانه کمیسیون معاملات شرکت همیار گهر جدید سیرجان

خبر

هشدار قالیباف به دولت

ترمیم کابینه یا استیضاح

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به جلسه نظارتی مجلس درباره گرانی‌های اخیر و افزایش قیمت ارز گفت: اولویت با ترمیم کابینه توسط دولت است و اگر اصلاحات ضروری توسط دولت صورت نگیرد، نمایندگان مجبور به آغاز فرآیند استیضاح خواهند شد. «محمدباقر قالیباف»، رئیس مجلس شورای اسلامی، در جلسه علنی روز یکشنبه، ۳۰ آذرماه، مجلس در نطق پیش از دستور خود با تریک فرارسیدن شب پلدا و حلول ماه رجب گفت: «خدای مهربان را شاکریم که در روزهای اخیر بینه سرزمینی ایران عزیزتر از جان نیز از بارش برف و باران گسترده برخوردار شد و خاک تشنه ایران، جانی دوباره گرفت».

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به مشکلات معیشتی مردم گفت: «آنچه امروز مهم‌تر است به آن بپردازیم، دغدغه‌ها و نگرانی‌های مردم در گرانی افسارگسیخته کالاهای معیشتی، مخصوصاً افزایش قیمت ارز و طلاست که بخشی از دلایل یا بهانه گرانی‌ها به شمار می‌آید. لذا بر حسب وظیفه خود، باید به مردم بگویم مجلس با جدیت این مسئله را پیگیری کرده است و پیگیری خواهد کرد».

او ادامه داد: «در هفته‌ای که نمایندگان در حوزه‌های انتخابیه پیگیر مسائل منطقه‌ای بودند، به عنوان رئیس مجلس و رؤسای کمیسیون‌های اقتصادی و برنامه‌ریزی و برخی دیگر از نمایندگان در جلسات متعدد با وزرا و اعضای هیئت دولت گرانی‌ها و افزایش قیمت ارز را مورد بررسی قرار دادیم. در سه‌شنبه هفته جاری جلسه نظارتی با حضور وزرای امور اقتصادی، جهادکشاورزی، صمت و رؤسای سازمان برنامه‌ریزی و بانک مرکزی درباره جلوگیری از کاهش قدرت خرید مردم، اجرای قانون کالا برگ و مدیریت بازار ارز برگزار می‌شود».

ا خبر |

محدودیت‌های مالی مانع دولت برای ترمیم دستمزدها

وزیر تعاون، کار ورفاه اجتماعی با بیان اینکه ترمیم دستمزدها خواست تمامی ارکان دولت است؛ مانع این اقدام دانست. «احمد میدری»، درباره اینکه چرا ترمیم مزدی کارگران در سال با توجه به تورم مطرح می‌شود، اما چنین اقدامی صورت نمی‌گیرد، گفت: «دستمزدها در سال جاری و حداقل در سال گذشته به‌اندازه تورم در آن سال افزایش پیدا کرده است.» وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تأکید کرد: «ما مذاکرات جنبی خودمان را داریم. کمیته‌هایی بین کارگران و کارفرمایان هم فعال است و هشتم دی هم قرار است نشست عمومی در این زمینه داشته باشیم.» او در پاسخ به اینکه مگر تورم و قیمت کالاهای اساسی سالی یک‌بار افزایش پیدا می‌کند که حقوق کارگران هم یک‌بار در سال تغییر می‌کند، بیان کرد: «ما سالی یک‌بار تعیین دستمزد می‌کنیم؛ بحث این است باید دستمزدها را به‌گونه‌ای افزایش داد که آسیبی به اشتغال واحدها هم وارد نشود.» میدری بیان کرد: «بسیاری از نیروهای کار ما که نیروی کار ماهر هستند، دستمزدشان در طول سال توسط کارفرما ترمیم می‌شود، ولی حداقل مزد را در طور کل دوران وزارت کار همیشه سالی یک‌بار افزایش می‌دهیم.» او در پاسخ به این پرسش که چرا دولت تدبیری ندارد تا قیمت اقلام غذایی هم یک‌بار افزایش پیدا کند، تأکید کرد: «مسئله‌ها درست است. اما با توجه به محدودیت‌های مالی که هم دولت و هم واحدهای تولیدی با آن روبرو هستند، این ترمیم دستمزدها با این مشکلات روبرو است، وگرنه افزایش دستمزد خواست همه ماست.» ایلنا

تعطیلی ۲ بیمارستان پایتخت به دلیل فرسودگی

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران با بیان اینکه فرسودگی ساختمان‌ها در مراکز درمانی و بیمارستانی وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی در شهر تهران و بسیاری از نقاط دیگر کشور مشاهده می‌شود، از تعطیلی دو بیمارستان پایتخت به دلیل فرسودگی و عدم امکان بازسازی آنها خبر داد. «نادر توکلی»، رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران، درباره فرسودگی برخی بیمارستان‌های دولتی گفت: «اگر بخواهیم به دانشگاه علوم پزشکی ایران اشاره کنیم، از مجموع حدود ۲۱ بیمارستانی که داریم، تعدادی از آنها با مشکلاتی مواجه‌اند.» به‌گفته توکلی، برخی از بیمارستان‌ها موفق به نوسازی و بهبود ایمنی خود شده‌اند. اما دو بیمارستان به دلیل پیچیدگی‌های سازی و عدم امکان بازسازی تعطیل شدند. او با بیان اینکه یک اتفاق مثبت این است که با کمک خیرین، حدود ۶۴ تخت بیمارستانی تأمین شده، گفت: «خیرین همچنین هزینه‌های دو بیمارستان، بیمارستان حضرت رسول و دیگری بیمارستان روان پزشکی را تقبل کرده‌اند. بیمارستان روان پزشکی در حال تکمیل و تجهیز است، درحالی که بیمارستان حضرت رسول با ۶ تا ۷ درصد پیشرفت فیزیکی در حال ساخت است.» توکلی در ادامه توضیح داد: «بیمارستان فیروزآبادی به‌طور کامل جایگزین شده است و یک بیمارستان ۳۲ تخت‌خوابی در بیمارستان شهدای هفتم تیر در حال جایگزینی است که حدود ۵۰ درصد پیشرفت دامنه است. بیمارستان سوختگی مطهری نیز در حال جامایی است و بیمارستان جدید سوختگی به‌نام باب‌الحوادث در منطقه پنج تهران در حال ساخت است.» ایلنا

- موزه سلیمانی - ایران - روز

وزارت نفت از مسؤلیت‌پذیری در قبال حافظه نفتی ایران کنار می‌کشد؟

میراث نفت زیر تیغ واگذاری

نشست اخیر کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی ایران با حضور نمایندگان وزارت میراث‌فرهنگی و وزارت نفت، در ظاهر چیزی جز یک خبر «خوب» برای میراث‌فرهنگی نبود: «وزارت نفت آماده است بناهای تاریخی را برای مرمت و بهره‌برداری به اتاق بازرگانی و بخش خصوصی واگذار کنند». نام‌ها اما کوچک نیستند: کنسولگری انگلیس، آثار دوره صفوی تا پهلوی اول و نخستین چاه نفت ایران در مسجد سلیمان. این گزاره، وقتی در کنار فهرست بناها قرار می‌گیرد، ماهیت مسئله را عوض می‌کند. این نام‌ها ابنیه و املاک نیستند، که‌هایی ارزشمند از تاریخ سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و هویت ملی‌اند و یادآور هزینه‌های اجتماعی و محیط‌زیستی. هر یک از این صدها در لایه‌های مختلف تاریخ سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران نقش داشته‌اند.

(مصوب تیر ۱۴۰۴)، به‌روشنی می‌گوید مسئولیت اجتماعی انتخابی داوطلبانه نبوده و بخشی از تعهد قانونی شرکت‌های دولتی است. در بند «ج» ماده ۲ این آیین‌نامه، «حفظ و احیای میراث‌فرهنگی ملموس و ناملموس» به‌عنوان یکی از محورهای هزینه‌کرد مسئولیت اجتماعی ذکر شده است. پس وقتی وزارت نفت از مسئولیت اجتماعی سخن می‌گوید، باید پیش از هر چیز پاسخ دهد برای میراث نفتی در تملک خود چه کرده است؛ نه اینکه از کمک به پروژه‌های پرکنده میراثی در ۱۸ استان سخن بگوید. اگر حفظ میراث‌فرهنگی یکی از مصادیق اصلی مسئولیت اجتماعی است، چگونه می‌توان واگذاری مالکیت بناهای تاریخی نفتی را «اجرای مسئولیت اجتماعی» نامید؟ مسئولیتی که فلسفه‌اش پاسخگویی است، نمی‌تواند به ابزاری برای کاهش تعهد و خروج از صحنه تبدیل شود.

وزارت نفت می‌گوید «در چارچوب مسئولیت اجتماعی» در ۱۸ استان کشور به میراث‌فرهنگی کمک مالی کرده و بودجه‌هایی را در اختیار مدیران استانی قرار داده است. این دو جمله یکی، تزریق اعتبار در چارچوب مسئولیت اجتماعی و دیگری، گشودن در واگذاری بناها به بخش خصوصی، در کنار هم تصویری متناقض می‌سازد، تصویری که باید آن را به‌مثابه آزریر فیدوس[۱] تلقی کرد و نه نشانی از پیشرفت.

چالش اصلی اما نه «اصل مشارکت بخش خصوصی» است و نه «ضرورت توسعه گردشگری»، بلکه مسئولیت‌گریزی وزارت نفت، آن‌هم زیر عنوان مسئولیت اجتماعی بسیار فاجعه‌آمیز است. وزارت نفت موظف به حفظ میراث صنعتی و تاریخی در اختیار خود است، نه واگذاری آنها. واگذاری بیش از صد مکان، شیء تاریخی حساس، خطر برخورد سبک‌سرنه، تقلیل‌گرایانه و کالانگارانه حافظه ملی ایرانیان را در پی دارد. هنگامی که «وزارت نفت مانعی برای واگذاری ندارد»، با کنار گذاشتن مصلحت‌اندیشی، باید پرسشی بنیادین را مطرح کرد: چه کسی یا چه نهادی و کدامین قانون چنین اختیاری به وزارت نفت دولت چهاردهم هبه کرده که چنین گشاده‌دست، دست تطاول به تاراج تاریخ نفت گشوده است.

آیین‌نامه مسئولیت اجتماعی چه می‌گوید؟

در سال‌های اخیر، «مسئولیت اجتماعی شرکتی» در ادبیات رسمی ما چنان استحاله شده که گاهی به واژه‌ای خشتی و بی‌معنا سقوط می‌کند. آیین‌نامه اجرایی «مسئولیت اجتماعی شرکت‌های تحت مدیریت دولت»

را از یک نهاد به نهاد دیگر پاس می‌دهد. وزارت نفت، هم طبق قانون و هم از منظر اخلاقی، نمی‌تواند نقش خود را به تأمین‌کننده پراکنده بودجه تقبیل دهد و از مسئولیت مستقیم نسبت به میراث نفتی چشم‌پوشد. تا زمانی که فهرست کامل بناهای مورد حمایت، میزان کمک، زمان و حاصل آن کمک‌ها منتشر نشود، اسناد به «کمک در ۱۸ استان» بیشتر به یک ادعای روابط‌عمومی شبیه است تا گزارش قابل‌ارزیابی مسئولیت اجتماعی.

میراث نفت: حافظه ملی یا دارایی مازاد؟

در طول بیش از یک سده، صنعت نفت در کنار درآمذزایی، سازوکار عظیم شکل‌دهنده زندگی و هویت بوده است. شهرهایی مانند آبادان و مسجد سلیمان و خرمشهر در کنار پالایشگاه‌ها، خطوط لوله، خانه‌های سازمانی، بیمارستان‌ها و باشگاه‌های شرکت نفت رشد کرده‌اند و طبقه‌ای از کارگران صنعتی، الگوی تازه‌ای از زیست شهری و رابطه میان دولت، شرکت و جامعه محلی در این فضاها پدید آمده و بناهای نفتی، شاهد و حامل این تجربه‌اند. وقتی از واگذاری سخن می‌گوییم، نباید فراموش کنیم اینجا نه اموال مازاد وزارتخانه، بلکه اجزای حافظه ملی‌اند. مالکیت حقوقی ممکن است در اختیار وزارت نفت باشد، اما مالکیت معنوی آنها متعلق به جامعه‌ای است که تاریخش در این فضاها ثبت شده است. غیبت مدیر مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت در مهم‌ترین گفت‌وگو درباره سرنوشت میراث نفت، نشانه می‌دهد تصمیم‌گیران وزارت نفت از درجه پروژه‌های عمرانی به میراث نفت می‌نگرند.

کمبود بودجه، دلیل خروج دولت از صحنه نیست

معاون میراث‌فرهنگی کشور از ۱۴ هزار بنای تاریخی کشور سخن می‌گوید که تنها دو هزار مورد آن در تملک وزارت میراث‌فرهنگی است و درحالی‌که مرمت و حفاظت این بناها به ۳۷ هزار میلیارد تومان بودجه نیاز دارد، تنها حدود دو هزار میلیارد تومان اعتبار تخصیص پیدا کرده است. میراث‌فرهنگی سال‌هاست با بودجه‌ای بسیار کمتر از نیاز واقعی آن اداره می‌شود و درست در همین نقطه، مسئولیت اجتماعی شرکت‌های بزرگ معنا می‌یابد. مسئولیت اجتماعی به این معناست که نهادهایی مانند وزارت نفت در چنین شرایطی نه‌تنها از صحنه خارج نشوند، بلکه در صف اول حفظ میراثی بایستند که نسبت به آن مسئولیتی تاریخی دارند.

صلاحیت بخش خصوصی برای حفاظت از میراث نفتی

تجربه جهانی نشان می‌دهد مشارکت مسئولانه شرکت‌ها، تعاونی‌ها و بنیادهای خصوصی می‌تواند به تسهیل مرمت و بهره‌برداری از آثار تاریخی بینجامد. اما در ساختار این بناها به ۳۷ هزار میلیارد تومان بودجه نیاز دارد، تنها حدود دو هزار میلیارد تومان اعتبار تخصیص پیدا کرده است. میراث‌فرهنگی سال‌هاست با بودجه‌ای بسیار کمتر از نیاز واقعی آن اداره می‌شود و درست در همین نقطه، مسئولیت اجتماعی شرکت‌های بزرگ معنا می‌یابد. مسئولیت اجتماعی به این معناست که نهادهایی مانند وزارت نفت در چنین شرایطی نه‌تنها از صحنه خارج نشوند، بلکه در صف اول حفظ میراثی بایستند که نسبت به آن مسئولیتی تاریخی دارند.

تجربه‌های تلخ وزارت نفت در مدیریت میراث خود
مدافعان واگذاری ممکن است بگویند وزارت نفت، متولی خوبی برای میراث خود نبوده؛ پس بهتر است کار را به بخش خصوصی بسپاریم. اما این استدلال، به‌جای چاره‌جویی، نوعی تسلیم در برابر ناکارآمدی است. مواردی مانند انتقال فله‌ای اسناد پالایشگاه آبادان به انبار ری، رها کردن بناهای تاریخی در مسجد سلیمان، آبادان و خرمشهر یا وضعیت تلمبه‌خانه دارخوین نشان می‌دهد مشکل اصلی، نه کمبود فرصت برای واگذاری، بلکه فقدان سیاست جامع میراثی در وزارت نفت است؛ سیاستی که باید با محوریت مرکز اسناد و موزه‌ها شکل

ا سال بیست و یکم ا شماره پیاپی ۳۳۵ ا دوشنبه ۱ دی ۱۴۰۴ |

بگیرد، نه با رویکرد «کاهش بار دارایی» توسط بخش عمرانی. واگذاری بناها به بخش خصوصی با توجه به اینکه هم‌اکنون بیش از یکصد بنا در آبادان در اختیار دستگاه‌ها، نهادها و افراد ذی‌نفوذ غیرنفتی قرار دارد و نفت هم تلاشی برای بازپس‌گیری آنها انجام نمی‌دهد، نشان می‌دهد نفت در این عرصه موفق عمل نکرده و آژموده را دوباره آزمودن خطاست.

بدیل‌های واگذاری

اگر واگذاری بناهای نفتی به بخش خصوصی راه‌حل مسئله نیست، چه می‌توان کرد؟ چندین پیشنهاد عملی در زیر آمده است:

۱. اجزای کامل آیین‌نامه مسئولیت اجتماعی با تمرکز ویژه بر میراث نفت: وزارت نفت باید برنامه‌ای شفاف و قابل‌دسترس برای همگان برای اجرای مسئولیت اجتماعی‌اش در حوزه میراث تدوین و منتشر کند. برنامه‌ای که در آن، بناهای در اختیار نفت، اولویت ویژه‌ای داشته باشند و سهم مشخصی از بودجه مسئولیت اجتماعی به حفاظت، مرمت و بازسازی آنها اختصاص یابد.

۲. تقویت مرکز اسناد و موزه‌های صنعت نفت و دادن نقش محوری در تصمیم‌گیری‌ها؛ هیچ تصمیمی برای واگذاری، تغییر کاربری، مرمت یا بهره‌برداری از بناهای نفتی نباید بدون نظر کارشناسی این مرکز اتخاذ شود. حضور نمایندگان این مرکز در نشست‌هایی مانند جلسه کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی باید به یک قاعده تبدیل شود.

۳. ایجاد صندوق مشترک میراث نفت و میراث‌فرهنگی؛ به‌جای واگذاری مالکیت بناها، می‌توان صندوق مشترکی تشکیل داد که در آن، وزارت نفت، وزارت میراث‌فرهنگی، شهرداری‌ها، اتاق بازرگانی و حتی نهادهای مدنی و دانشگاه‌ها سهام‌دار باشند. بخش خصوصی می‌تواند در تأمین مالی پروژه‌های مرمت مشارکت کند، اما حکمرانی صندوق و استانداردهای حفاظتی زیر نظر نهادهای میراث باقی‌بماند.

۴. مشارکت جوامع محلی و کارکنان سابق صنعت نفت: آیین‌نامه مسئولیت اجتماعی بر توسعه و استفاده از ظرفیت‌های جوامع محلی تأکید دارد. در پروژه‌های حفاظت از میراث نفتی نیز باید ساکنان محلی، انجمن‌های مردمی، بازنشستگان نفت و دانشگاه‌های همان مناطق را به‌عنوان ذی‌نفعان اصلی مشارکت داشته باشند.

۵. ارائه فهرست و وضعیت بناهای نفتی: وزارت نفت باید

فهرست کامل بناهای تاریخی در اختیار خود را، همراه با

وضعیت حقوقی، میزان هزینه‌کرد، برنامه‌های مرمت و خطرات تهدیدکننده، منتشر کند. چنین شفافیتی، نه‌تنها مطالبه‌گر اجتماعی را تسهیل می‌کند، بلکه از تبدیل مذاکرات پشت درهای بسته به سرنوشت‌سازترین تصمیم‌ها برای میراث جلوگیری خواهد کرد.

مسئولیت اجتماعی یعنی ماندن در کنار میراث، نه کنار کشیدن

واگذاری بناهای تاریخی در اختیار وزارت نفت، نه‌تنها لغزشی حقوقی که در اساس، خطایی اخلاقی است. میراث نفت، از کنسولگری انگلیس تا تلمبه‌خانه دارخوین یا بریم و بوراده قطعاتی از هویت و «حافظه جمعی» ما هستند، نه دارایی‌های یک وزارتخانه که بتوان آن را همچون ساختمان اداری مستهلک، در فهرست واگذاری‌ها گذاشت. تغییر کاربری نانجا یا واگذاری غیرضروری، در عمل به‌معنای پاک کردن ردپای نسل‌های گوناگون کارگران، مهندسان و حتی شهروندانی است که زندگی و هویتشان با این فضاها گره خورده است. «نه به واگذاری» از سر مخالفت با توسعه نیست. برای ایفای مسئولیت اجتماعی، وزارت نفت باید در کنار میراث بایستد و نه در صف فروشندگان حافظه جمعی ایرانیان و برای این کار، نخست باید چراغ خانه خود بیفزود؛ با تدوین سیاست جامع میراثی و تقویت مرکز اسناد و موزه‌ها، میراث در اختیارش را از مسجد سلیمان و آبادان و خرمشهر گرفته تا شیراز و کرمان و تهران حفاظت کند. [۱] آژموده در پالایشگاه آبادان که زمان آغاز و پایان کار و وضعیت‌های خاص را اعلام می‌کرد.

فرزند حسین در سه دانگ از شش‌دانگ یک محمدرزاده چهل تخمی.
۹۴ فرعی آقای عباس سرحدی دهنوی فرزند علی در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۶۹۱۹/۱۸ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای محمد ابراهیم پور پشت ریگی.

۹۵ فرعی خانم الهام صابری فرزند رضا در سه دانگ مشاع از شش‌دانگ یک قطعه زمین زراعی به مساحت ۱۴۰۰۹/۵۳ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای رضا صابری.
۹۵ فرعی آقای رضا صابری فرزند محمد در سه دانگ مشاع از شش‌دانگ یک قطعه زمین زراعی به مساحت ۱۴۰۰۹/۵۳ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای رضا صابری فروعات ذیل از پلاک ۵۳۰۴_ اصلی واقع در بیژنیه رحیم آباد شهر فهرج بخش ۳۲ کرمان ۸فرعی فاطمه حاجی زاده فرزند محمد در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۳۴۹۹/۷۹ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای ولی محمد بامری جلالی.
۹۶فرعی فاطمه حاجی زاده فرزند محمد در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۷۳۰۷/۲۴ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای ولی محمد بامری جلالی.

مظفراماندادی
رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان فهرج
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۱۰/۱۶
شناسه آگهی: ۲۰۸۷۲۳۷

سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک فهرج

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

۸۱ فرعی خانم فاطمه آبیار فرزند عوض در شش‌دانگ یک قطعه زمین زراعی به مساحت ۱۷۶۲/۵۸ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای عوض آبیار.
۸۲ فرعی آقای مسلم آبیار فرزند عوض در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۷۴۷/۱۶ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای عوض آبیار.
۸۳ فرعی آقای حمیدرضا ارمغان فرزند محمد در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۳۶۶۴/۲۸ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای زهرا صابری و علی اکبر صابری .
۸۴ فرعی آقای حمیدرضا ارمغان فرزند محمد در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۹۱۲۴/۹ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای زهرا صابری و علی اکبر صابری
۸۵ فرعی خانم مریم بالود فرزند عباس در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۶۲۶/۹۹

متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای محمد بالود.
۸۶ فرعی آقای حسین بالود فرزند محمد در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۲۱۲۳/۴۵ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای محمد بالود.
۸۷ فرعی خانم معصومه بالود فرزند عباس در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۷۷۹/۶۳ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای محمد بالود.
۸۸ فرعی خانم فاطمه بالود فرزند عباس در سه دانگ مشاع از شش‌دانگ یک قطعه زمین زراعی به مساحت ۱۳۸۵/۲۹ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای محمد بالود.
۸۸ فرعی آقای حسن پلنگی فرزند حبیب الله در سه دانگ مشاع از شش‌دانگ یک قطعه زمین زراعی به مساحت ۱۳۸۵/۲۹ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای محمد بالود.
۹۱ فرعی آقای یوسف جلالی فرزند محمد در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۵۷۱/۴۹ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای عوض آبیار.
۹۲ فرعی آقای محمد تهی دست فرزند علی در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۸۸۹/۶۲ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای جنگی تهی دست.
۹۳ فرعی آقای رضا زار فرزند علی در شش‌دانگ یک قطعه باغ به مساحت ۴۷۸۵/۴۷ متر

نوبت اول

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
برابر آراء صادره بدون جلب نظر کارشناس هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک فهرج تصرفات مالکانه پلامعارض متقاضیان بشرح ذیل محرز گردیده است:

فروعات ذیل از پلاک ۴۸۵۹_ اصلی واقع در حسین آباد سرچنگل شهر فهرج بخش ۳۲ کرمان

۸۰ فرعی خانم کبری آبیار فرزند عوض در شش‌دانگ یک قطعه زمین زراعی به مساحت ۲۹۲۰/۲۲ متر مربع از محل مالکیت مالک رسمی آقای عوض آبیار.

| خیلان

سه اثر دوران اشکانی – ساسانی از املش در فهرست آثار ملی به ثبت رسید

زینب قلی‌پور – مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان گیلان از ثبت سه اثر تاریخی کشف شده در املش متعلق به دوران اشکانی – ساسانی در فهرست آثار ملی کشور خبرداد.

یوسف سلمان‌خواه با اشاره به محل کشف این آثار اظهار کرد: این مهره‌های آویزی در جریان حفاری علمی باستان‌شناسی در محوطه باستانی لایرستانگن شهرستان املش کشف شده است و از جمله آثار کم‌نظیر زینتی و آیینی مربوط به دوره‌های اشکانی تا ساسانی است.

«بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهدکه این اشیا در مقیاس بسیار کوچک ساخته شده واز نظر هنری و فرهنگی ارزش بالایی دارد».

سه قطعه مهره‌آویز از جنس خمیر شیشه در رنگ‌های آبی و سبز فیروزه‌ای شامل آویز ردیف چهارم کمبرسورها، به ۱۶ میلیون فوت‌مکعب در روز می‌رسد. به «الهه مادر» (شماره ثبت ملی ۱۷۵۷۳) و آویز مهره‌ای به شکل دست مشت‌شده (شماره ثبت ملی ۱۷۵۶۹) در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان گیلان افزود: این آویزهای کوچک، فراتر از کاربرد تزئینی خود، بازتاب‌دهنده باورهای فرهنگی، آیینی و عامیانه مردمان گیلان باستان است، نقش‌هایی همچون پیکر الهه مادر، لاک‌پشت و دست مشت‌شده، نمادهایی از حفاظت، باوری و نیروهای محافظ در ذهن مردمان آن دوران بوده است.

| خوزستان

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب؛

ظرفیت جمع‌آوری گازهای همراه در رگ سفید یک افزایش می‌یابد

معمومه عامری-مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با تاکید بر اهمیت تکمیل فاز پایانی پروژه جمع‌آوری گازهای همراه «رگ سفید یک» گفت: ظرفیت جمع‌آوری گازهای همراه در این واحد با رانندازی روزانه چهارم کمبرسورها، به ۱۶ میلیون فوت‌مکعب در روز می‌رسد. به گزارش شانابه نقل از شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، رامین حاتمی در بازدید از تأسیسات عملیاتی رگ سفید یک، هدف از این بازدید را قدردانی از تلاش همکاران، بررسی عملکردها، برنامه‌هاوشناسایی رفق چالش‌های پیش روی تولید دانست و اظهار کرد: نقطه قوت و سرمایه اصلی ما در شرکت‌های بهره‌بردار از جمله نفت و گاز آغاز و تزئینی انسانی کارآزوده، متخصص و متعهد است و ضرورت دارد با تغییر رویکردها و اصلاح روش‌های اجرایی، شرایط انجام کار برآی این نیروها تسهیل شود. او تکمیل فاز پایانی پروژه جمع‌آوری گازهای همراه «رگ سفید یک» را از اولویت‌های اصلی شرکت آغاز جاری برشمرد و با اشاره به پیشرفت‌های حاصل‌شده در این پروژه افزود: با رانندازی ردیف چهارم کمبرسورها، ظرفیت جمع‌آوری گازهای همراه در این واحد به ۱۶ میلیون فوت‌مکعب در روز می‌رسد که گامی مهم در کاهش اتلاف منابع و افزایش بهره‌وری به‌شمار می‌رود.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با اشاره به قدمت وجایگاه ویژه شرکت آغازجاری در مجموعه مناطق نفت‌خیز جنوب گفت: بخش

| گلستان

تقدیر معاون برق وانرژی وزیر نیرواز شرکت توزیع نیروی برق گلستان

حبیبه مومنی – در همایش نقد و بررسی عملکرد صنعت برق در گذر از اوج بار تابستان سال جاری و ارائه برنامه‌های عبور از اوج بار تابستان ۱۴۰۵، در حضور وزیر نیرو، از شرکت‌های برق منطقه‌ای و مصرف با امضای شرکت‌های برق حاضر به در محوره‌های مدیریت شبکه، مهار رشد بار، وصول مطالبات، اجرای پروژه‌های حیاتی و مقابله با مصارف غیرمجاز عملکرد مؤثری داشتند، تجلیل شد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت توزیع نیروی برق گلستان به نقل از خبرگزاری توانیر، در این مراسم، از سید احمد موسوی مدیرعامل شرکت توزیع گلستان تقدیر شد. همچنین در این راستا از شرکت‌های توزیع نیروی برق استان تهران، تهران بزرگ، فارس، سیستان و بلوچستان، خوزستان، خراسان رضوی، جنوب استان کرمان و شهرستان مشهد و همچنین شرکت‌های برق منطقه‌ای خوزستان، کرمان، تهران، باختر، غرب، گیلان، مازندران و هرمزگان به‌عنوان شرکت‌های برتر معرفی و مورد تقدیر قرار گرفتند. این شرکت‌ها به دلیل نقش آفرینی مؤثر در مدیریت بهینه بار شبکه، پیشبرد

| اصفهان

شهردار باغبادران:

باغبادران؛آینده‌ساز پژوهش وفناوری ایران

بهمن توکلی فرد – اصفهان، حجت‌الله امینی شهردار باغبادران: تعداد قابل توجهی از دانش‌آموزان و پژوهشگران فعال در پژوهش‌سرای دانش‌آموزی استاد منصور امینی، مدارس سطح منطقه و همچنین کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان باغبادران، در طول یک سال گذشته موفق شده‌اند عناوین درخشانی را در سطوح فراملی، کشوری، استانی و شهرستانی کسب کنند. او افزود: کسب موفقیت‌های متعدد علاوه بر نمایش عملکرد نهادهای علمی وفرهنگی منطقه نشان‌دهنده استعداد سرشار و تلاش بی‌وقفه نخبگان جوان شهر باغبادران بوده و کسب این افتخارات و موج موفقیت‌های علمی که توسط نسل جوان این شهر رقم خورده، مایه مباهات شهر و شهروندان است. شهردار باغبادران خواستار حمایت ویژه مسئولان از پژوهشگران این شهر شد و گفت ظرفیت‌های علمی موجود در این منطقه فراتر از سطوح استانی بوده به‌گونه‌ای که امروز نخبگان شهر باغبادران در عرصه‌های بین‌المللی و کشوری حرف‌های زیادی برای گفتن دارند. امینی، اظهارداشت: تخصص اعتبارات وام‌کانات بیشتر برای توسعه زیرساخت‌های پژوهشی در این شهر می‌تواند زمینه بهره‌مندی از ایده‌ها و تفکرات نوآورانه را بیش از پیش فراهم کند. اوگفت: امروز در کنار ضرورت حمایت همه‌جانبه مسئولان از پژوهشگران و نخبگان جوان روایت مؤثر و هنرمندانه از این موفقیت‌های به‌دست‌آمده از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا بتوان چگونگی قرار گرفتن علم در خدمت انسانیت و ایجاد امید و نیز پیشرفت و اعتماد به نخبگان جوان را روایت کرد و مطمئناً پیوند این دو جریان می‌تواند روایت‌هایی جذاب، الهام‌بخش و امیدآفرین را برآی جامعه به‌ویژه نسل جدید خلق کند.

| پیام ایران

| کردستان

استاندار کردستان: کودکان کار شناسایی و حمایت شوند

نوشادی – استاندار کردستان ضمن تاکید بر لزوم حمایت از کودکان کار،گفت: شبکه‌هایی که کودکان کار را در اختیار دارند، شناسایی و برخورد جدی قانونی با آنان انجام شود.

آرش زره تن لهونی در جلسه شورای اجتماعی استان کردستان در سندرخ اظهار کرد: کودکان کاری که سرپرست نداشته و یا بدسرپرست هستند به مراکز نگهداری بهزیستی هدایت‌شوند.

او با اشاره به وضعیت کودکان کار و زنان و دختران بی‌سرپرست و یا بدسرپرست در استان، افزود: کردستان از نظر آسیب‌های اجتماعی نسبت به دیگر استان‌ها وضعیت بهتری دارد. استاندار کردستان ادامه داد: با این وجود همه مسئولان باید پای‌کار باشند تا همین آسیب‌ها به حداقل رسیده و حمایت از اقسبار آسیب‌دیده بیشتر شود.

لهونی با قدردانی از نقش حمایتی ومسئولیت اجتماعی خیرین در پیشبرد امور بهزیستی، اضافه کرد: کارهای انجام نشده فراوانی در این حوزه داریم که مدیران هم به عنوان وظیفه سازمانی وهم وظیفه انسانی باید تلاش بیشتری داشته باشند.

او ادامه داد: کودکان کاریکی از معضلات اجتماعی است و اگرچه کم‌رنگ ولی در استان شاهد آن هستیم و باید تدبیری باشد تا با شناسایی این کودکان، دلایل روی آوردن آنان به کار بربری و نهایت حمایت انجام شود.

استاندار کردستان به برخی کمبودها در مراکز نگهداری بهزیستی اشاره کرد و گفت: این مراکز از نظر فضای فیزیکی وضعیت مناسبی ندارند.

| خردستان

تخصیص اعتباری با ارزش ۳ هزار میلیارد تومان جهت اجرای مهم‌ترین طرح‌های راهداری

زهرا ماندانیان‌فرد – مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان بوشهر مجموع مهم‌ترین قراردادهای اجرای طرح‌های راهداری در حوزه تعریض، بهسازی واصلاح نقاط حادثه‌خیز را تخصیص اعتباری با ارزش ۳ هزار میلیارد تومان اظهار کرد و گفت: بخش عمده‌ای از طرح‌ها وارد مرحله اجرا شده است.

فرخ قاسمیان: فرزند رستمی در جمع خبرنگاران با تبریک هفته راهداری و حمل‌ونقل، از بهره‌برداری و اجرای طرح‌های گسترده عمرانی، ایمن‌سازی و نظارت جاده‌ای در سطح محوره‌ای مواصلاتی

استان خبر داد:

او در ادامه گفت: مهم‌ترین طرح‌های در دست اقدام اداره کل راهداری استان را تعریض و بهسازی محور وحدتیه – سعدآباد، محور نماژاده – تنگ ارم، تغییر مسیر ریزش‌ی اهرم – فرشبند، محور شنبه

– ناصری، محور دیر – بردخون، محور جم – سیراف و همچنین روکش آسفالت راه‌های اصلی و بزرگراه‌های استان عنوان کرد. رستمی مجموع ارزش مهم‌ترین قراردادهای طرح‌های راهداری استان را حدود ۳ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: یک ونیم همت دیگر نیز در آینده نزدیک وارد مرحله مناقصه می‌شود و با احتساب تعدیل‌ها، حداقل ۵۰ درصد افزایش اعتبار برای تکمیل نهایی طرح‌ها ضرورت نیاز است.

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان بوشهر افزود: در اساس برنامه‌ریزی صورت‌گرفته، بخشی از این طرح‌ها تا دهه فجر امسال به بهره‌برداری می‌رسد و بقیه آنها در سال آینده تکمیل و افتتاح می‌شود.

او با اشاره به دیگر طرح‌های شاخص استان، عنوان کرد: تعریض و

| گلستان

معجزه دیپلماسی دولت چهاردهم؛

احیای جاده ابریشم از گلستان به آسیای میانه

حبیبه مومنی – تاکید بر همکاری و اشتراکات کشورهای پهنه تمدنی ایران فرهنگی و موضوعات اقتصادی، از جمله رویکردهای دولت چهاردهم در سیاست همسایگی ودیپلماسی اقتصادی است که استان گلستان با استفاده صحیح از این ظرفیت در پرتو زیرساخت‌هایی از جمله منطقه آزاد انچه‌پرون، تولید گسترده محصولات کشاورزی در کنار تفویض اختیار دولت

برای گسترش همکاری با کشورهای همسایه به دنبال نقش‌آفرینی مؤثرتر در منطقه است. تبادل متعدد هیات‌های تجاری گلستان با ترکمنستان با برگزاری نمایشگاه اقتصادی در گرگان و سپس در استان بالکان آباد و داشتن افق‌های وسیع‌تر برای گسترش این مرزواد در ازبکستان، گویاتلاشی برای بازسازی راه تاریخی ابریشم از سوی گلستان با رویکرد صادرات محوری و تسخیر بازارهای منطقه است. جاده ابریشم یا راه ابریشم که تا سده پانزدهم میلادی به مدت ۷۰۰ سال، بزرگ‌ترین شبکه بازرگانی دنیا بود، شبکه راه‌های به‌هم‌پیوسته با هدف گسترش روابط بازرگانی بوده که شرق، غرب و جنوب آسیا را به شمال آفریقا و شرق اروپا پیوند می‌داد. جاده ابریشم از چین آغاز می‌شد و پس از عبور از آسیای میانه، ایران، عراق و ترکیه به دریای مدیترانه متصل و در پایان به روم ختم می‌گردید. تمرکز گلستان برای دستیابی به بازار کشورهای آسیای میانه که ابتدا از ترکمنستان آغاز شده و در ادامه به دنبال ازبکستان است، تلاشی هدفمند برای افزایش تبادلات تجاری و به‌خصوص صادرات است تا از این طریق، رویای تبدیل گلستان به شاهراه ریلی حمل کالا و توسعه تجارت در گستره‌ای از شرق دور تا همسایه‌های غربی و شمالی با استفاده از ظرفیت مزیناچه‌پرون و برقراری ارتباط تجاری و اقتصادی با کشورهای آسیای میانه محقق شود.

| بوشهر

تخصیص اعتباری با ارزش ۳ هزار میلیارد تومان جهت اجرای مهم‌ترین طرح‌های راهداری

بهسازی محور آبدان – دواهک، نصب حفاظ بتنی در محوره‌ای کنگان – عسویه، بلراجان – دالکی و چخادک – احمدی از دیگر طرح‌های مهم در حال اجراست.

مدیرکل راهداری استان بوشهر درباره پایش محوره‌ای مواصلاتی استان هم اظهار کرد: هم‌اکنون نصب دوربین نظارت تصویری در ه نقطه در دست اجراست و همچنین ۴۲ دوربین ثبت تخلف با برآورد اولیه ۱۵۰ میلیارد تومان و با هماهنگی پلیس راه‌جانمایی شده که پس از مشخص شدن پیمان‌کار، به تدریج نصب و بهره‌برداری خواهند شد.

او با اشاره به مقایسه عملکرد امسال با سال گذشته گفت: در حوزه روکش آسفالت و راه‌های حفاظتی، میزان اجرای طرح‌ها هم‌اکنون سه برابر برنامه مصوب است و تا پایان سال به پنج برابر می‌رسد در صورت تحقق کامل برنامه ۶۴ هزار تن آسفالت، شاهد ۶۰ درصد رشد نسبت به سال گذشته خواهیم بود. مدیرکل راهداری استان بوشهر بهره‌برداری

از طرح‌های دهه فجر و ایمن‌سازی محوره‌ای مواصلاتی را از مهم‌ترین اولویت‌های باقی‌مانده تا پایان سال عنوان کرد و گفت: در بخش ایمنی، پنج قرارداد خط‌کشی به ارزش حدود ۷۰ میلیارد تومان برای تجدید خط‌کشی، بازسازی و نصب علائم راهنمایی و راهننگی و همچنین تعمیر و نگهداری روشنایی‌ها منعقد شده تا محوره‌ای استان برای سفرهای تفریحی در بهترین شرایط ایمنی قرار گیرند. او با اشاره به بازنگی‌های اخیر در استان گفت: در جریان این سامانه بارشی، ۱۷ راهدارخانه ثابت و سیار در حالت آماده‌باش کامل با ۳۴ مرکز خدمات رفاهی و ۳۰۰ نیروی راهداری در قالب ۲۸ گروه عملیاتی با ۱۲۳ دستگاه ماشین‌آلات سبک، نیمه‌سنگین و سنگین در محوره‌ای مستعد آب‌گرفتگی و ریزش مستقر شدند.

| اصفهان

پایان عصر کابل مسی و جایگزینی فیبر نوری با تفاهم شهرداری و مخابرات اصفهان

بهمن توکلی فرد، اصفهان – قاسم‌زاده شهردار اصفهان، در آیین آغاز رسمی پروژه برگردان شبکه مسی به فیبر نوری در اصفهان که در حضور جمعی از مدیران ارشد کشوری و شهری در محل دانشگاه فرهنگیان (تربیت‌معلم) اصفهان برگزار شد، با

تاکید بر نقش این پروژه در تحقق اهداف

مدیریت شهری افزود: از نگاه مدیریت شهری، حرکت به‌سوی شهر هوشمند یک ضرورت است. اگر بخواهیم ترافیک را مدیریت کنیم، محیط‌زیست را حفظ کنیم، معماری و شهرسازی را به‌روز کنیم و ۳۰۰ خدمت روزانه شهرداری را به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری ارائه دهیم؛ هیچ زیرساختی مهم‌تر از شبکه فیبرنوری نیست. شهردار اصفهان با اشاره به پیشینه این طرح در شهرداری گفت: از سال ۱۳۸۴،

این مسیر آغاز شد. آن زمان برخی این اقدام را غیرضروری می‌دانستند؛ اما امروز پس از گذشت بیست سال، روشن شده که آن نگاه، نگاهی آینده‌نگر و اصولی بوده است. اکنون زمان آن است که با هم افزایش همه دستگه‌ها، این مسیر را قدرتی

ادامه دهیم و نتیجه آن به مردم عزیز شهر تقدیم کنیم.

سعید فردانی، دستیار ویژه شهردار اصفهان در امور هوشمندسازی و مدیرعامل سازمان فاوا، از اجرای برنامه‌های شهرداری اصفهان برای توسعه شبکه فیبرنوری شهری به‌عنوان یکی از پروژه‌های راهبردی در مسیر تحقق شهر هوشمند خبر داد.

به گفته سعید فردانی، در راستای ارتقای زیرساخت‌های ارتباطی و بهبود کیفیت خدمات الکترونیکی، شهرداری اصفهان توسعه شبکه فیبرنوری را با هدف افزایش ظرفیت ارتباطی و فراهم‌سازی بستر ارائه خدمات پرسرعت به شهروندان، کسب‌وکارها

و سازمان‌ها در دستور کار قرار داده است. شهرداری اصفهان با سه شرکت فعال در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات شامل شرکت مخابرات ایران، شاتل و آسیاتک تفاهم‌نامه همکاری امضا کرده است که براساس آن، توسعه شبکه فیبرنوری به ترتیب در مناطق ۱۵، ۱۳، ۷ و ۴ شهر برنامه‌ریزی شده و پس از طی مراحل قانونی، به قرارداد اجرایی تبدیل می‌شود. فردانی با اشاره به وضعیت فنی پروژه تصریح کرد: تهیه سطح طرح کلان شبکه (HLD)، بررسی مسیرهای توسعه، جانمایی تجهیزات زیرساختی، انجام هماهنگی‌های

| خبر

استاندار بوشهر:

حمل‌ونقل زمینی و دریایی، موتور توسعه بوشهر

بوشهر، زهرا ماندانیان‌فرد – استاندار بوشهر گفت: توسعه بوشهر بدون نگاه یکپارچه به حمل‌ونقل زمینی، دریایی ولجستیک امکان‌پذیر نیست و دولت با رویکرد عدالت‌محور، تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام و ارتقای استانداردهای زیرساختی را با جدیت دنبال می‌کند. ارسال زراع در بازدید از اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان بوشهر به مناسبت روز ملی حمل‌ونقل، با قدردانی از تلاش‌های شبانه‌روزی کارکنان این مجموعه اظهار کرد: استان بوشهر به دلیل برخورداری از ظرفیت‌های نفت، گاز، بندر و تجارت خارجی، نقشی ملی در اقتصاد کشور دارد و حفظ ایمنی راه‌ها و ارتقای کیفیت زیرساخت‌های حمل‌ونقل، پیش‌شرط تداوم تولید، صادرات و تأمین معیشت مردم است. او با اشاره به جایگاه راهداری در پشتیبانی از جریان تولید و تجارت افزود: امروز وزارت راه وشهرسازی در استان بوشهر از نظر اجرائی اعتبارات عمرانی، در میان دستگه‌های اجرایی استان جایگاه نخست را دارد که این مهم حاصل برنامه‌ریزی، هماهنگی وتلاش مدیران و کارکنان این بخش است. استاندار بوشهر با قدردانی از زحمات کارگران و کارکنان راهداری، رانندگان و فعالان حوزه حمل‌ونقل یادآور شد: نقش راهداری در پشتیبانی از تولید، اشتغال و معیشت مردم است. او با اشاره به جایگاه راهداری در میان دستگه‌های اجرایی استان جایگاه

| بوشهر

پویش «یلدا روایت می‌شود»؛

فرصتی برای ثبت میراث معنوی مردم شیراز در شب چله

فارس، سعیده ناصری – اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی فارس با رانندازی پویش «یلدا-روایت می‌شود»، مردم را به روایت قصه‌گویی یلدا دعوت کرد.

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شیراز یکشنبه با اعلام این فراخوان، گفت: یلدا ای مسال فرصتی برای ثبت خاطرات، روایت‌ها، رسوم و آثار هنری مردم از شب طولانی است که دل‌ها را به هم نزدیک می‌کند.

هاجر عسکری افزود: این روایت‌ها می‌تواند شامل یک خاطره یلدایی، رسم یا سنت قدیمی، جمله ماندگار درباره شب یلدا، عکس یا ویدیو کوتاه، شعرخوانی یا روایت کوتاه یلدایی باشد. او اظهار کرد: یلدا فقط یک شب طولانی زمستانی نیست؛ بلکه روایت میراثی مشترک است که نسل‌ها را به هم پیوند می‌دهد.

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شیراز ادامه داد: این شب، فرصتی است تا خانواده‌ها، دوستان و خویشان گرد هم آیند، خاطرات و سنت‌های دیرینه را زنده کنند و پیوند فرهنگی خود را مستحکم‌تر سازند.

عسکری از شهروندان خواست تا روایت‌های یلدایی خود را با اداره میراث فرهنگی شیراز به اشتراک بگذارند، او گفت: با این پویش می‌توانیم یلداهایی که در خانه‌ها و دل‌های مردم به یادگار مانده‌اند را ثبت کنیم.

| اصفهان

گسترش زیرساخت‌های آموزشی

جنوب‌شرق با مشارکت مردم

سه پروژه مدرسه‌سازی در سیب وسوران وارد فاز اجرا شد

عباس‌نژاد، سیستان و بلوچستان – مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس سیستان و بلوچستان گفت: عملیات اجرایی ساخت سه فضای آموزشی جدید در شهرستان سیب وسوران با هدف تقویت زیرساخت‌های تحصیلی و کاهش شکاف‌های آموزشی در مناطق کمتر برخوردار آغاز شده است.

میثم لک‌زایی اظهار کرد: این پروژه‌ها در چارچوب سیاست‌های دولت برای تحقق عدالت آموزشی و با تکیه بر ظرفیت‌های مردمی و خیران مدرسه‌ساز تعریف شده و اجرای آن‌ها می‌تواند نقش مؤثری در بهبود کیفیت آموزش در این شهرستان ایفا کند. او افزود: در همین راستا، عملیات ساخت یک باب مدرسه ۱۲ کلاسه در روستای کلوکان با زیربنای یک‌هزار و ۲۸۰ مترمربع و با مشارکت یکی از خیران بومی آغاز شده که زمینه دسترسی پایدارتر دانش‌آموزان منطقه به فضای آموزشی استاندارد را فراهم می‌کند.

او ادامه داد: پروژه دیگر شامل احداث مدرسه ۱۲ کلاسه به همراه سالن چندمنظوره در روستای پدگان است که علاوه بر پاسخ‌گویی به نیازهای آموزشی، امکان برگزاری فعالیت‌های فرهنگی، ورزشی و اجتماعی را نیز برای دانش‌آموزان و ساکنان منطقه مهیا می‌کند. این طرح نیز با مشارکت خیر بومی وارد مرحله اجرا شده است.

آین‌خوانی

خرم‌روز؛ تولد خورشید پس از یلدا

ایپام ما یکم دی‌ماه در فرهنگ ایران کهن با نام‌هایی چون «روز خور» یا «دی‌گان» شناخته می‌شود؛ روزی نمادین که پس از گذر از سی‌ام آذرماه، طولانی‌ترین شب سال، خورشید دوباره سر برمی‌آورد و نشانه‌ای از زایش، روشنایی و تداوم زندگی به جهان می‌بخشد. این روز در باور ایرانیان باستان، فقط یک تاریخ معمولی نبود، بلکه جایگاهی آیینی و معنوی داشت. در تقویم کهن، نخستین روز ماه دی را «خرم‌روز» می‌نامیدند. آرتاجاکه نام روز و ماه، هر دو به یکی از صفات الهی اشاره داشت، این هم‌نامی سبب می‌شد روز اول دی اهمیت ویژه‌ای پیدا کند و با آیین‌های گوناگون جشن گرفته شود. زرتشتیان، به‌ویژه پارسیان، این روز را بسیار گرمی می‌داشتند و آن را با عنوان «دی‌دادار» بزرگ می‌داشتند.

براساس شواهد تاریخی، حدود سه هزار و ۷۵۰ سال پیش، ایرانیان آغاز سال خود را از فصل زمستان و ماه دی حساب می‌کردند. در برخی دوره‌ها، اول دی‌ماه در حکم نوروز بوده و به‌نوعی شروع سال نوبه شمار می‌آمده است. این نگاه نشان می‌دهد زمستان و تولد دوباره خورشید، مفهومی مثبت و امیدبخش داشته است. شب یلدا با همه اهمیتش، همواره با نوعی بیم از تاریکی و طولانی شدن شب همراه بود. مردم برای غلبه بر این نگرانی، شب را با گردهمایی، گفت‌وگو و آیین‌های شاد سپری می‌کردند. صبح پس از آن، یعنی روز یکم دی، به‌عنوان «روز خور» تعطیلی می‌شد تا مردم پس از شب‌زنده‌داری به آرامش برسند و طلوع خورشید را جشن بگیرند. در برخی منابع، دی‌گان روز برابری و عدالت معرفی شده است. در این روز شاه و مردم عادی لباس ساده می‌پوشیدند و هیچ‌کس حق فرمان‌دادن به دیگری نداشت. خشونت، جنگ، شکار و حتی کشتن حیوانات نیز ممنوع بود. واژه «دی» که از ریشه «دا» به معنای آفریدن و بخشیدن می‌آید، در اوستا صفتی برای اهورامزدا بوده و همین معنا، جایگاه والای این روز را در فرهنگ ایران باستان توضیح می‌دهد.

تاریخ‌خوانی

به بهانه ۵۵ سالگی مجتمع مسکونی (آ.اس.پ)

آغاز سبک زندگی برج‌نشینی در پایتخت

مسکونی چندین طبقه آغاز شد و در این میان، معماری ایران وارد دورانی تازه شد. چراغ این بلندمرتبه‌سازی را دولت با آپارتمان‌های بهجت‌آباد (خیابان کریم‌خان زند، کوچه گلابی) و ساعی (خیابان ولیعصر، ابتدای خیابان آشپز) روشن کرد. حالا دیگر این روند داشت توسعه پیدا می‌کرد و شکل تازه زیست شهری داشت شکل می‌گرفت. برج‌های دوقلوی ۲۲ طبقه سامان در بلوار الزیارت (کشاورز کنونی) را «عبدالعزیز افزایش بود و حالا دیگر وقتش بود تا چهره شهر دگرگون شود. در نتیجه ساخت مجتمع‌های

شکله‌های اجتماعی

موسیقی

آنقدر ضرب زد که انگشتانش تاول زد

سی‌ام آذرماه سالورز درگذشت «مرتضی احمدی»، بازیگر و گوینده‌ای بود که پیش از انقلاب صداها ترانه ضربی (رو حوض) به سبک ترانه‌های ضربی تهران قدیم خواند و آلبومی شامل ترانه‌های محلی تهران نیز با صدای خود منتشر کرد. یکی از تجربه‌های این چنینی او اجرای ترانه تیتراژ فیلم «حسن کچل» ساخته «علی حاتمی» در دهه ۴۰ است. احمدی در مصاحبه‌ای گفته بود سال ۱۳۴۹ همسرش با بیماری سختی دچار شد و تمام وقتش صرف مراقبت از او می‌شد. در همان روزها علی حاتمی با او تماس گرفت و با مهربانی گفت می‌خواهد حال‌وهوایش را عوض کند. صبح روز بعد، شعر «حسن کچل» به دست احمدی رسید و پس از تمرین‌های فراوان، از بعدازظهر ضبط آغاز شد و تا نیمه‌شب ادامه یافت؛ چنان شد که احمدی از شدت خستگی راه خانه را گم کرد.

او با وجود رضایت حاتمی، اصرار داشت کار دوباره ضبط شود تا اثری ماندگار از خود به جا بگذارد. این کار با نوازنده‌ای چون «امیر بیداریان» همراه بود که گفته بود: «ایقدر ضرب زدم انگشتان من دیگر تاول زده». تا جایی که خود حاتمی مدام به احمدی می‌گفت دیگر بس است.

هیچان‌های سریع نیست، بلکه می‌خواهد حقیقت زندگی و تاریخی طبیعی را بی‌پیرایه و بی‌دروغ ببیند

عکس نوشت

عکاس: زهرا غیاث - ایسنا
بازار تبریز در آخرین روزهای آذر، رنگ‌وبوی دیگر دارد. انارها و هندوانه‌ها برق می‌زنند و عطر آجیل و باقلا، آدم‌ها را از یک سر بازار به‌سوی دیگری می‌کشاند. هرچند که در آستانه شب یلدا، هنوز بسیاری از خانواده‌ها نتوانسته‌اند مایحتاج شب خود را تهیه کنند. قیمت آجیل، میوه و اقلام دیگر چندین برابر شد و بسیاری از راز خرید آنها منصرف کرد.

کفکار

راهی برای بازگشایی موزه «صبا»

محمد مرادخانی |
کارشناس ارشد برنامه‌ریزی امور فرهنگی |
در سال‌های راه‌اندازی موزه «صبا» از نزدیک شاهد بودم چه اتفاقاتی آنجا افتاد تا به ثمر برسد. شاید بتوان گفت جزو اولین تجربه‌های خانه‌موزه‌ها در شهر تهران بود. موزه صبا برای راه‌اندازی مجدد نیاز به بازنگری و توجه در نکاتی دارد که در ادامه با اتکا به تجربه ۱۵ ساله خود در موزه موسیقی ایران بیان می‌کنم. در مورد راه‌اندازی یا به‌طور کلی افتتاح موزه‌ها، دو نکته اساسی و زیرساختی مورد توجه است؛ موضوعات سخت‌افزاری و موضوعات نرم‌افزاری. اصولاً در کشور ما بحث‌ها پیرامون موضوعات سخت‌افزاری شکل می‌گیرد؛ اینکه هزینه مرمت یا بازسازی بنای مورد نظر چقدر است، هزینه‌های مربوط به جمع‌آوری آثار یا اشیاء چقدر می‌شود، حقوق پرسنل از چه طریق باید تأمین شود و... از آنجا که موضوعی کاملاً عینی، از جنس عدد و رقم است و مدیران ما معمولاً در پی حساب‌و‌کتاب این امور هستند، پیوندهای نرم‌افزاری و فرهنگی را در نظر نمی‌گیرند. همان‌طور که در گزارش «پیام ما» با عنوان «موزه یا قتلگاه سازهای صبا؟» هم اشاره شده بود، معاونت امور هنری در پی تخصیص بودجه برای راه‌اندازی مجدد موزه صبا بودند که اتفاقاً به عقیده من، این بخش راحت‌تر است که ناموفق هم بوده است. موضوعات نرم‌افزاری به‌معنای نحوه تعامل موزه با مخاطبان خود است. سؤال اساسی اینجاست: حال اگر موزه‌ای با هزینه‌های کم یا زیاد ساخته شده، این موزه چطور باید مخاطبان خود را دسته‌بندی و پذیرای آنان باشد؟ به عقیده من، مخاطبان موزه‌ها تنها مردم و علاقه‌مندان عمومی، بلکه صاحب‌نظران، پژوهشگران و دانشجویان حوزه تخصصی آن موزه هستند. استفاده از ظرفیت‌های علمی، انسانی، نمایشگاه‌ها و رویدادهای دائمی و موفق در موزه باعث گردش افکار و پویایی در حوزه فرهنگ می‌شود که متأسفانه در حوزه مدیریت دولتی فرهنگ کمتر لطفی به این قسمت می‌شود. به‌عنوان مثال، بعد از تعطیل شدن مغازه‌ها و انبارهای خیابان ظهیرالاسلام پس از یک روز پیکار و طاقت‌فرسا، صدای موسیقی ویولون استاد صبا طنین‌انداز عصر آن خیابان باشد، حضور هنرمندان و پژوهشگران عرصه موسیقی و بوی قهوه و چای، آرام‌بخش تابلوم‌های روزانه اهل محله شود و صدای گفت‌وگوی مردمی را بشنوید که در پی یافتن ردپای تهران قدیم در منزل استاد صبا گرد آمده‌اند. اگر بتوانیم مدیری را بر سر این کار بیاریم که بتواند ارتباط نرم‌افزار و سخت‌افزار را برقرار کند یا به تعبیری سیستم عامل صحیح این فرایند باشد، آن وقت هم بودجه هست، اما استقبال، به عقیده من، هنر مرحوم «علی مرادخانی» در مورد موزه صبا و موزه موسیقی ایران برقراری همین دو عنصر اساسی بود. کم‌اینکه شاهد این هستیم که بعد از او هر دو موزه به‌نحوی ارتباط خود را با جهان پیرامون از دست دادند.

کسب و کار

در روزگاری نه‌چندان دور در اواخر دهه ۴۰ و اوایل دهه ۵۰ که نه خبری از بزرگراه‌ها و خیابان‌های شلوغ بود و نه برج‌های بلندمرتبه دیگر در اراضی بایر و فراخ، سبک زندگی تازه تهران‌نشینان با ساختمان‌های سربه‌آسمان ساییده در ۱۳۴۴ شرکت ساختمانی نسبی کسمایی و شرکت «ساختمان‌های سربه‌آسمان» در آن زمان زمین مجموعه را که در آن زمان زمین کشاورزی بود، برای احداث مجتمعی از «صمد کمپانی»، «حسین علیزاده کاغذچی» و «اکرم‌الملوک حاجی معتمد» خریداری کرد. در ۱۳۴۸ شرکت آ.اس.پ، که در آن زمان برای احداث این مجتمع تأسیس شده بود، به‌عنوان پیمانکار ساخت این مجتمع را به‌همراه مهندسان معمار از قبیل «ژ دوویسیون» (سروهندس از فرانسه)، «د. وودو» (از فرانسه)، «ر لوتی» (از سوئیس) و دفتر مطالعات مهندسی «ستک باتیمان» و دفتر مطالعات بتون‌ریزی «ل. فولکوبه» آغاز کردند و با صرف سرمایه دو هزار میلیون ریالی، ۲۲ ماه بعد به پایان رسید.

سهامداران اصلی شرکت «علینقی اسدی»، «مجید سلطانی بیجار بیدختی» و «مراد پناپور» بودند و واژه آ. اس. پ. نیز از حرف اول نام خانوادگی (لاتین) این سهامداران گرفته شده است که امروزه به هر کدام از این سه برج اطلاق می‌شود. برج (A) با نام آسمان مشتمل بر ۲۳ طبقه و ۸۹ واحد؛ برج (S) با نام سیمرغ مشتمل بر ۲۳ طبقه و ۱۶۸ واحد؛ و برج (P) با نام پرند مشتمل بر ۲۳ طبقه و ۱۳۲ واحد و همچنین ۱۵۰ واحد ویلایی با مترزهای متفاوت از ۴۰ تا ۳۰۰ مترمربع با نام آشیانه است. نمای ساختمان به‌وسیله قطعات بتونی مخصوص و پیش‌ساخته با خرده‌سنگ سفید، و کل بنا با بتون‌آرمه ساخته شده و برای تأمین زیبایی بی‌شترتر قسمت‌هایی از طبقه همکف با سنگ پوشیده شده است. این‌گونه در روزگاری نه‌چندان دور در اواخر دهه ۴۰

همنشینی هنر و مبلمان

نمایشگاه «سمفونی شماره ۸» با تمرکز بر همنشینی خلاقانه آثار هنری و مبلمان، از روز جمعه، ۵ دی‌ماه، در گالری کارشیو افتتاح می‌شود. این رویداد هنری تلاشی نوآورانه برای بازتعریف رابطه میان اثر هنری، چیدمان، مبلمان و فضای زیستی است؛ رابطه‌ای که به‌گفته برگزارکنندگان، یکی از چالش‌های رایج در هنرهای تجسمی معاصر به‌شمار می‌رود. به‌گزارش روابط‌عمومی گالری کارشیو، در نمایشگاه «سمفونی شماره ۸» هنر اثر شاخص از هنرمندان برجسته هنر معاصر ایران در دیالوگی مستقیم با هشت مبلمان با چیدمان کاربردی قرار گرفته‌اند. هدف این پروژه، خلق فضایی یکپارچه است که در آن اثر هنری و مبلمان نه به‌عنوان عناصر جداگانه، بلکه به‌مثابه یک چیدمان واحد تعریف می‌شوند. ویژگی متمایز این نمایشگاه در آن است که مبلمان‌ها صرفاً در کنار آثار قرار نگرفته‌اند، بلکه از دل مفاهیم، فرم‌ها و ریتم‌های خود آثار هنری زاده شده‌اند. طراحی و اجرای این نمایشگاه به‌عهده «شالیزه نودری‌فرد» بوده است. در این نمایشگاه آثاری از «ناصر اویسی»، «محمد احصایی»، «حاج مصورالملکی»، «هادی روشن‌ضمیر»، «سهراب سپهری»، «جلال شبانهنگی»، «رضا مافی» و «اردشیر محمصص» به نمایش درآمده‌اند. «سمفونی شماره ۸» تجربه‌ای است که در آن تصویر از قاب جدا می‌شود و به فرم، وزن و حضور فیزیکی می‌رسد. هر مبلمان پاسخی است به یک اثر هنری و پلی میان هنر و زندگی روزمره. در استیجمنت نمایشگاه به قلم «مجید احمدی» آمده است که این پروژه با الهام از ساختار یک سمفونی، بر همنشینی عناصر مستقل در قالب یک کلیت منسجم تأکید دارد؛ جایی که درزهای معنا می‌یابد و هنر وارد تجربه زیسته می‌شود. این نمایشگاه تا ۱۶ دی‌ماه در نگارخانه مشارکتی کارشیو، واقع در تهران، خیابان سنایی میزبان علاقه‌مندان خواهد بود.

خدمت نمایش نیست و در خدمت باورپذیری است؛ به‌گونه‌ای که جانوران نه «خلق شده»، بلکه «یافته شده» به نظر می‌رسند. گفتار متن مجموعه، که در صدها «دیوید انثرو»، مستندساز و راوی شناخته‌شده بریتانیایی، اجرا شده، نقشی هدایت‌گر اما غیرتحمیلی دارد. صدای انثرو صرفاً اطلاعات علمی و زمینه لازم را در اختیار مخاطب می‌گذارد و اجازه می‌دهد تصویر و سکوت، خود سخن بگویند. موسیقی نیز با پریش از اوج‌های احساسی مرسوم، هنرهای ویلایی با تصویر دارد و فضای تأمل‌برانگیز اثر را حفظ می‌کند. یکی از ویژگی‌های متمایز «سیاره پیشاتاریخ» پریش آگاهانه از داستان‌سرایی است. در این جهان، جانوران نمی‌دانند دیده می‌شوند؛ می‌آیند، شکار می‌کنند، مهاجرت می‌کنند و می‌میرند، بی‌آنکه روایتی برایشان ساخته شود. این نگاه، مستند را به سطحی فلسفی ارتقا می‌دهد و یادآور می‌شود طبیعت نه اخلاق می‌شناسد، نه قهرمان و نه پایان‌بندی دراماتیک. زندگی، مستقل از انسان، جریان دارد.

فصل سوم مجموعه، که به دوران یخبندان می‌پردازد، از نظر فضا‌سازی بصری و پرداخت مفهومی پخته‌تر است، اما به‌دلیل حضور جانوران کمترشناخته‌شده و تمرکز بر سکون، سرما و فرسایش، ممکن است برای برخی مخاطبان کمکش کمتری نسبت به دو فصل نخست داشته باشد. غیبت صدای راوی اصلی در این فصل نیز برای مخاطبان حرفه‌ای محسوس است، هرچند انتخاب آگاهانه سازندگان نشان می‌دهد اثر اسیر نام‌ها و چهره‌های شناخته‌شده نمانده است.

ارزش اصلی «سیاره پیشاتاریخ» نه صرفاً در نمایش دایناسورها، بلکه در پیام علمی و فلسفی آن نهفته است؛ زمین پیش از انسان وجود داشته و پس از او نیز به حیات خود ادامه خواهد داد. در روزگاری که فعالیت‌های انسانی تقریباً همه اکوسیستم‌های زمین را دستخوش تغییر کرده، این مستند بدون شعار و اغراق، یادآور آسیب‌پذیری طبیعت و جایگاه ناچیز انسان در تاریخ بلند سیاره است.

«سیاره پیشاتاریخ» برای مخاطبی ساخته شده که به‌دنیال هیچان‌های سریع نیست، بلکه می‌خواهد حقیقت زندگی و تاریخ طبیعی را، بی‌پیرایه و بی‌دروغ، ببیند. این مجموعه فراتر از یک مستند طبیعت، تلاشی است برای بازاندیشی رابطه انسان با زمین؛ اثری که با تکیه بر علم، فناوری و نگاه فروتنانه به طبیعت، به یکی از مهم‌ترین مستندهای سال‌های اخیر تبدیل شده است.

کسب و کار

نگاهی به مستند «سیاره پیشاتاریخ» در غیاب انسان

تماشای مجموعه مستند «سیاره پیشاتاریخ» مواجهه با جهانی است که هیچ‌گاه برای دیده‌شدن انسان ساخته نشده بود. این مجموعه سه‌فصلی، که با تکیه بر پژوهش‌های به‌روز دیرینه‌شناسی و فناوری پیشرفته تصویرسازی تولید شده، زمین پیش از انسان را همچون طبیعتی خاموش، بی‌رحم و درعین‌حال شگفت‌انگیز بازمی‌سازد؛ جهانی که در آن زندگی جریان دارد، بی‌آنکه نیازی به روایت، معنا یا مخاطب داشته باشد. این مستند، با نظارت علمی تیمی از برجسته‌ترین دیرینه‌شناسان جهان، از جمله پژوهشگران وابسته به موزه‌های معتبر طبیعی، ساخته شده و طراحی جانوران آن براساس آخرین یافته‌های فسیلی، تحلیل‌های زیست‌حرکتی و شبیه‌سازی‌های اسکنتی انجام گرفته است. دایناسورها و جانوران این مجموعه هیولاهایی اغراق‌آمیز نیستند؛ آنها موجوداتی‌اند با بدن‌هایی فرسوده، حرکاتی سنگین و گاه ناهماهنگ، و رفتاری که پیش از هر چیز تابع بقا، گرسنگی، ترس و محیط است. همین وفاداری به واقعیت زیستی، فاصله‌ای آشکار میان این اثر و تصویرهای کارتونی یا اسطوره‌ای رایج از جهان پیشاتاریخ ایجاد می‌کند.

از نظر فنی، «سیاره پیشاتاریخ» نقطه تلاقی مستندسازی کلاسیک طبیعت و پیشرفته‌ترین فناوری‌های تصویری است. استفاده از جلوه‌های ویژه رایانه‌ای (CGI) با کیفیتی کم‌سابقه، ترکیب تصویرسازی دیجیتال با فیلمبرداری واقعی از لوکیشن‌های طبیعی و بهره‌گیری از هوش مصنوعی برای شبیه‌سازی حرکت، بافت پوست و تعامل جانوران با محیط، باعث شده مرز میان واقعیت و بازسازی تا حد زیادی محو شود. این تکنولوژی در

محسن تیزهوش | منتقدسینما